

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE HALK BİLİM (FOLKLOR) MÜZECİLİĞİ

Doç. Dr. Metin EKİCİ*

Günümüz dünyası halk bilimi (folklor) alanında araştırma, derleme, arşivleme inceleme ve müzeleme çalışmalarında, diğer pek çok alanda olduğu gibi çoğu ülkeyi geride bırakan ülkelerden biri de Amerika Birleşik Devletleri'dir. Halk bilimi çalışmalarını uzunca bir süre politik gerekçelerle desteklemeyen, ancak 1950'li yıllardan sonra bu alanda yoğun bir çalışma başlatan Amerika Birleşik Devletleri'ndeki halk bilim çalışmaları, bugün bu alanda dünyayı yönlendirme noktasına ulaşmıştır.

Bu bildirinin amacı, Amerika Birleşik Devletleri'nde “Halk Kültürü Araştırma ve Sergileme Merkezleri”nin kuruluş ve amaçlarını tanıtmak ve bunların dışında halk bilgisi ile ilgili, özellikle belirli grup veya kişiler tarafından oluşturulmuş müzelerin yapısı hakkında bilgi vermek ve Türkiye’de kurulması gerekli olan ve bu sempozyumun ana temasını oluşturan “Halk Bilim Müzeleri” için bazı teklifler sunmak hakkında olacaktır.

Bu amaçla ilk olarak Amerikan toplumunun genel yapısı hakkında bazı bilgiler verip, Amerikan halk bilim anlayışının tarihi gelişimi kısaca özetlenecektir. Daha sonra, “Amerikan Halk Kültürlerini Araştırma ve Sergileme Merkezi” kurulması hakkındaki kanun hakkında bilgi verilecek, bu çerçevede kurulan bazı müze örnekleri ve diğer bazı müzeler tanıtılacaktır. Son olarak da, Türkiye’de kurulmasını arzu ettiğimiz “Halk Bilimi Müzeleri”yle ilgili tekliflerimize yer verilecektir.

“Göçmenler Ülkesi” veya “Yeni Dünya” olarak adlandırılan Amerika Birleşik Devletleri, dünyanın çeşitli yerlerinden bu ülkeye çeşitli tarihlerde göç ederek yerleşmiş ve aynı zamanda “köle” ve “işçi” olarak bu ülkeye zorla getirilmiş farklı etnik gruplardan oluşmaktadır. Bu etnik gruplar ülke içindeki çeşitli eyaletlere dağılmış durumdadır. Kuruluşundan itibaren daha yakın zamana kadar uygulanan renk ayrımı, ülkeye Avrupalıların göçünden önce o topraklarda yaşamakta olan yerlilerle meydana gelen çatışmalar, Amerika Birleşik Devletleri topraklarında uzun süren karmaşa ve belirsizliklerin yaşanmasına yol açmıştır. Halkının büyük bir kısmının göçmenlerden oluşması dolayısıyla, heterojen bir toplumsal yapıya sahip olan Amerika Birleşik Devletleri'nde, her etnik grup, göç ettiği ülke ve sahip olduğu kökene ait etnik değerleri korumak ve sürdürmek istemiş ve bu durum da, göç edilen ülkeye ve etnik gruba bağlılığı uzun süreli kılmıştır.

* E.Ü. Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü, Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

İngiltere'ye bağılıktan kurtulup, kendi bağımsızlığını ilan etmesinin ardından bile, ülkede uzun süren iç savaşlar ve daha yakın zamana kadar devam eden Afrikalılara karşı köle muamelesi ve ırkçı uygulamalar, Amerikan yerlilerini asimile etme çalışmaları, Uzak Doğu'dan ve özellikle Çin'den göç edenleri de, tıpkı siyah derili Afrikalılar gibi, ikinci sınıf vatandaş görme ve hatta köle olarak kullanma arzusu, Amerika Birleşik Devletleri topraklarında her zaman tartışılan konular olmuştur.

I. Dünya Savaşı'na kadar sürüp giden bu tartışmalar, savaşta uzun süre tarafsız bir Amerika Birleşik Devletleri olmasına yol açmış; II. Dünya Savaşı'nda ise, kısa süren bir tarafsızlıktan sonra, kendi toprakları dışında savaşan bir Amerika Birleşik Devletleri'nin ortaya çıkmasına yol açmıştır. II. Dünya Savaşı'ndan sonra Amerika Birleşik Devletleri sadece savaşan bir taraf olmakla yetinmemiş, dünya üzerinde hakim güç olma yönünde ilerlemiş ve bugün geline nokta ise, dünyanın tek kutuplu süper gücü olmayı başarmıştır.

Başlangıçtaki iç karmaşa, kaos ve iç savaşı tamamlayan ve bundan sonra dış dünyaya ciddi biçimde hakim olmak için mücadele eden Amerika Birleşik Devletleri'nde, 1950'li yıllara kadar hep bir çözölme korkusu yaşanmıştır. Çünkü, yöneticiler tarafından, mevcut heterojen etnik yapı her zaman göz önünde bulundurulmuş ve eski sorunların yeniden alevlenmesinden her zaman endişe edilmiştir.

1950'li yıllardan itibaren Amerika Birleşik Devletleri'ndeki heterojen yapının, homojen bir yapıya dönüştüğü görüşü benimsenmiş ve eski korkuların yerine ekonomik ve askeri bakımdan güçlü hale gelmiş ve dünyada en etkin ve söz sahibi bir ülke olmanın getirdiği rahatlıkla, Amerikan toplumsal hayatında da yeni düzenlemelere gidilmesi konusundaki politikalar tartışılmaya ve uygulanmaya başlanmıştır.

Avrupa'da 1840'lı yılların sonunda başlayan halk bilim (folklor) çalışmaları, 1860'lı yıllardan itibaren Amerika Birleşik Devletleri'nde de başlamış ve 1888 yılında "American Folklor Society (Amerikan Folklor Kurumu)" özel bir kuruluş olarak çalışmaya başlamıştır. 19. yüzyıl sonlarında kurulan bu dernek, temeli itibariyle antropoloji ve İngiliz Edebiyatı alanlarından gelen bilim adamları tarafından yönlendirilmiştir. Bir taraftan antropologlar, Amerikan yerlilerinin hayatlarını ve özellikle yerlilerin sosyal kurumlarını ve mitlerini araştırıp, derleyip, incelerken, diğer taraftan İngiliz Edebiyatı alanından gelenler de Avrupa kökenli ve özellikle Anglo-Sakson grupların sözlü kültür ürünlerini derleme, inceleme ve yayınlama işi ile meşgul olmuşlardır. Bu dönemdeki çalışmalar, genellikle Avrupa ve "Eski Dünya"yla bağ kurma temeli etrafında dönüp durmuştur.

Federal hükümetler halk bilim çalışmalarına bu dönemde çok fazla destek vermemiş, Amerikan üniversitelerinde halk bilimi (folklor) anabilim dalları ve bölümleri uzunca bir süre

kurulamamış, etnik konularda çok fazla derinleşme bir şekilde engellenmiş veya çok yüzeysel olarak yürütülmüştür. Federal hükümetler ve eyalet yöneticileri tarafından halk bilim araştırma ve incelemeleri kurumsal bir düzeye getirilmemiş ve eğitim sistemi içinde özel bir alan olarak halk bilimi bölümleri kurulmamış olsa da, Amerikan toplumunu oluşturan çeşitli gruplar, kendi kültürel varlıklarını korumak ve sürdürmek adına hemen her eyalet içinde dernekler kurmuş, bireysel olarak veya küçük gruplar halinde çeşitli festivaller düzenleyip, kendi kültürel geçmişlerini gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla çeşitli adlar altında araştırma merkezleri ve müzeler oluşturmuşlardır.

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi 1950’li yıllardan itibaren, Amerikan Federal Hükümetleri farklı etnik kökenlerden gelen Amerikan toplumunun sahip olduğu yapının artık ülkenin geleceği için bir tehlike oluşturmadığını, ekonomik ve askeri alanda ulaşılan nokta ve teknolojik alandaki yeni buluş ve icatlarla her geçen gün güçlenen bir ülke yapısına ulaştığını görmüş ve “Amerikan” olma şuurunun bu göçmenler ülkesinde bütün gruplar tarafından bir “üst kimlik” şekline dönüştüğünü kabul etmiş ve yeni kültür politikalarını uygulamaya başlamışlardır. Bu politikaların temelinde ise bireysel yaratıcılıkların desteklenmesi ve mensubu olunan etnik şuurun “Amerikan” olma arzusuna çevrilerek geliştirilmesi ve bu çerçeve temelinde şekillendirilmesi vardır.

Amerikan halk bilimi anlayışında, halk bilgisini araştırmak ve incelemek, romantik şekilde geçmiş asırlarla bağ kurmaya çalışmak ve eski unsurları ortaya koymak düşüncesi çerçevesinde gelişen Avrupa halk bilimi çalışmalarının tersine; Amerikalı olma şuurunu yerleştirmeye yönelik bir yaklaşım benimsemiştir. Bu halk bilimi yaklaşımı; “çeşitli geleneklere bağlı olarak, halen ABD’de sürdürülen toplumsal yaşamının ne olduğunu, çağdaş Amerikan toplumundaki geleneksel değerlerin neler olduğunu ve bunların nasıl ve hangi yollarla ifade edildiğini” araştırma ve inceleme işi şeklinde özetlenmiştir. Bu yeni yaklaşım halk bilim araştırma ve inceleme alanını; “eski toplumların, etnik grupların ya da sadece köylülerin geçmişte nasıl yaşadığını ve ne gibi günü geçmiş değerlere sahip olduklarını araştırmak anlayışını reddetmiş, bunun yerine, geleneksel bağlam içinde olmak şartıyla, çağdaş Amerikan toplumu tarafından yaşanan ve yaşatılan değerlerin, kırsal ve kentsel kesim ayrımı yapmadan araştırılması, incelenmesi, sergilenmesi ve paylaşılması düşüncesi üzerine kurmuştur.”¹

¹ Mary Hufford. American Folklife: A Commonwealth of Cultures. New Jersey. N.J. Folklife Center Press, 1986.

“Amerikan Halk Kùltürü ve Yaşamı” 1976 yılında Amerikan Kongresi tarafından kabul edilen “Amerikan Halk Kùltür ve Yaşamını Koruma Kanunu” adıyla kabul edilen “94-201” nolu kanunda şöyle tanımlanmıştır: “Amerikan Halk Kùltür ve Yaşamı’nın anlamı; Amerika Birleşik Devletleri içindeki aile, etnik, meslek, din ve bölgesel olarak, çeşitli gruplar tarafından paylaşılan geleneksel kùltür tarzını ifade eder ve bu kùltür tarzı da âdetler, inanmalar, teknik beceriler, dil, edebiyat, sanat, mimari, müzik, oyun, dans, drama, ayin, yemek yapma ve el sanatları gibi, yaratmaya dayalı ve sembolik anlamlı, geniş bir alandaki türleri içerir ve bu tür yaratmalar, esasları itibariyle sözlü, gösterim ve taklit yoluyla ve de icra (performans) yoluyla öğrenilir ve aktarılırlar. Bunlar genellikle kurumsal yönlendirme veya resmî ders müfredatından çok, gayri resmî yollarla aktarılarak sürdürülürler.” Bu kanun, Amerikan toplumu içinde büyüyen bir kùltürel çeşitliliği vurguladığı gibi, bireysel ve toplumsal farklılığa gönderme yaparak bir “millet” olma yolunda bireylere ve çeşitli etnik gruplara önem vermek gerektiğini ve bu önemin de bireysel ve toplumsal yaratmaların araştırılması, incelenmesi ve korunması için yapılacak çalışmalarla ifade edileceğini belirtmektedir.

“Amerikan Halk Kùltürü Araştırma ve Koruma Kanunu” kaybolan değerlerin muhafaza edilip, saklanması girişimi değil, günümüzde yaşamakta olan halk kùltürlerinin önemini ve onları araştırarak, incelemeyi ve sergileyerek daha geniş kitlelere tanıtmanın gerekliliğini ve bu suretle “Amerikan” olma bilincinin yaratılması gerektiğini vurgulamaktadır. Halk bilimci Mary Hufford’a göre bu kanun, “kùltürel çeşitliliği korumaya yönelik bir kanundur ve daha önceleri savunulan; Amerikan olmanın, ancak ve ancak farklı etnik kökenlere mensup olanların tek bir potada eritilmesiyle mümkün olacağı düşüncesinden uzaklaşıp, farklı etnik kökenlere mensup olmanın çözülmesi gereken bir problem olarak görülmemesini, aksine bunun pek çok fırsat yarattığını, geleneksel türler ve kùltürel temeller bakımından mevcut olan farklılığın Amerikalılar için zengin bir kaynak olarak görüldüğünü ve böylece Amerikan halkının çeşitli kùltürler içinde yeniden şekillenip geliştiğini” ifade etmektedir.

Bu düşüncelerle 1976 yılında Amerikan Kongresi tarafından kabul edilen “94-201” nolu kanunun gerekçe ve amaçlarına kısaca bakalım;

- “1. Amerikan halk yaşamının mirası olan çeşitlilik, milletimizin kùltürel zenginliğine büyük bir katkıda bulunmakta ve ayı zamanda Amerikan toplumunda bireysellik anlayış ve kimliğini beslemektedir.
2. Amerikan tarihi etkin bir şekilde ortaya koymaktadır ki; güçlü bir millet oluşturmak, kùltürel farklılıkları kurban etmeyi gerektirmemektedir.

3. Amerikan halk yaşamı, Amerikan toplumunun istek ve arzuları, değerleri ve karakteri üzerinde ciddi bir etkiye sahiptir.
4. Hem kırsal hem de kent kesimindeki Amerikan halkının arzu ve istekleri, inançları ve değerlerindeki karmaşık yapıyı anlamaya katkıda bulunacak, Amerikan halk yaşamı için yapılacak eğitim ve araştırmaların Federal Hkmet tarafından desteklenmesi zorunlu hale gelmiştir.
5. Esasları itibariyle bireysel ve yerel girişimcilerin bir sorunu olagelen Amerikan halk yaşamını desteklemek ve teşvik etmek, aynı zamanda Federal Hkmet tarafından da ele alınması gerekli bir sorundur.
6. Amerikan halk yaşamı gelenek ve sanatlarını muhafaza etmek, desteklemek, yeniden gözden geçirmek ve yaymak milletin genel ilgi ve yararınadır.
7. Amerikan halk yaşamını koruma, geliştirme ve temsil için Amerikan Kongre Kütüphanesi’nde bir Amerikan Halk Kültürü ve Yaşamı Merkezi kurmak bu kanunun amacıdır.”

Kanunda görüldüğü üzere, Amerikan Federal Hkmeti kendi btesinden destek sağlayarak, başta Amerikan Kongre Kütüphanesi bünyesinde olmak üzere, bütün eyaletlerde “Halk Kültürü ve Yaşamı Araştırma ve Geliştirme Merkezi” açılmasını hedeflemektedir. Kanunda dikkat çekici olan bazı önemli noktalar ise şunlardır: kültürel çeşitliliğin araştırılması ve desteklenmesi; geçmişteki kültürel olgular yerine halen yaşamakta ve Amerika Birleşik Devletleri’nde sürdürülmekte olan mevcut halk kültürleri yaratmalarının araştırılması, incelenmesi, derlenmesi, sergilenmesi, tanıtılması, paylaşılması ve geliştirilmesi.

1976 yılından itibaren Amerika Birleşik Devletleri’nin hemen her yerinde “American Folklife Center” (Amerikan Halk Kültür ve Yaşamı Merkezi) adı altında merkezler kurulmuştur. Bu merkezler, bir taraftan kendi bölgelerindeki halk bilgisi yaratmalarını araştırıp, derleyip, incelerken, bir taraftan bir tür “Folklor Müzesi” haline gelmiştir. Ancak bu müzelerde sadece geçmişe ve sadece kırsal ait ve çoğunlukla geçmiş yüzyıllarda kullanılan çeşitli maddi halk kültürü unsurları sergilenmemiş, günümüz Amerikan toplumunu oluşturan çeşitli grupların sahip oldukları sözlü, görsel ve materyal alana ait halk bilgisi yaratmaları hem kırsal hem de kent kesiminden derlenip, incelenmiş, arşivlenmiş ve sergilenmiştir.

Bu merkez-müzelerden bir tanesi de doktora eğitimi için gittiğim Wisconsin Eyaleti’nde Prof. Dr. James P. Leary ve eşi Janet Gilmore tarafından kurulan “Wisconsin Folklore Museum” (Wisconsin Halk Bilim Müzesi)dir. Madison şehri yakınındaki Mount Horeb kasabasında, ilk temeli Phil Martin ve Jean Jhonson adlı halk bilgisi araştırmacıları

tarafından atılan bu müze, sadece Wisconsin eyaletinde yaşayan çeşitli etnik grupların el sanatı veya maddi kültür yaratmalarının sergilendiği bir yer değil, aynı zamanda sözlü gelenekten derlenmiş masal ve efsanelerin, fıkra ve anekdotların, türkü ve şarkıların dinlenip okunabildiği, incelenebildiği çok yönlü bir eğitim kurumu niteliğindedir. Müzede sergilenen maddi alana ait halk bilgisi ürünleri ise ait oldukları grup veya yörenin temel özellikleri ve bu sanatları devam ettiren sanatçıların kimlik ve biyografileri ile birlikte sergilenmektedir. Yine, gerek halk müziği ustaları, gerekse masal veya fıkra anlatıcıları, zaman zaman bu merkezde kendi sanatlarını icra edip, genç kuşaklara aktarmaktadır. Aynı şekilde; el sanatı ustaları belli bir program çerçevesinde bu merkeze davet edilip, kendi sanatlarını nasıl icra ettiklerini göstermekte ve farklı etnik gruplara mensup kişilere kendi kültürel unsurlarını tanıtarak paylaşmaktadır.

Bir başka müze ise; “Old World Wisconsin” (Eski Dünyada Wisconsin) adıyla yine Wisconsin eyaleti içinde Madison ve Milwaukee şehirleri arasında kırsal alanda ve geniş bir arazi üzerinde kurulmuş olan ve 1980’li yıllarda Türkiye’de kurulması için girişimde bulunulmuş, ancak sonuçsuz kalmış “Folklor-Açık Hava Müzesi” düşüncesine uygun bir müzedir. Yaklaşık 50 dönümlük bir alan üzerine kurulmuş olan Old World Wisconsin Müzesi, eyalette yaşamış ve yaşamakta olan çeşitli etnik grupların geçen yüzyıldaki küçük yerleşim birimleri şeklinde tasvir edilmesiyle oluşturulmuştur. Bu müzede bir Alman, bir Norveç, Finlandiya, İngiliz, İrlandalı kasabalarının küçük ölçekli prototipleri oluşturulmuş ve bu grupların evleri, dükkanları, el sanatı ustalarıyla canlı olarak gösteriminin yapılması sağlanmıştır. Müze, küçük bir trenle dolaşmakta ve sırasıyla bütün kasabalarda durup, bu kasabalarda eski hayat tarzını canlandıran insanlarla tanışma, onların kültürleri hakkında bilgi alma ve hatta tarla veya bahçede, berber veya terzi dükkanında veyahut da bir demirci dükkanında eski hayatı canlı olarak yaşama zevkini tattırmaktadır. Bu müze içinde kendinizi bir tür film setinde veya sahnede hissetmeniz için gerekli her türlü düzenek kurulmuştur. Geleneksel kıyafetlerle bir köylü gibi bu müzede çalışan insanlar, aslında bir mesai saati içinde kimlik ve zaman değiştirmiş birer oyuncudan başka bir şey değildir.

Başta Wisconsin eyaleti içinde olmak üzere, Amerika Birleşik Devletleri’nin hemen her yerinde, bunların dışında resim-heykel, tarih, arkeoloji müzeleri ve bireysel olarak oluşturulmuş ve şahıslara ait müzelerin de var olduğunu belirtelim. Ancak bu müzeler konumuz dışında kaldığı için onlardan bahsetmeyi uygun bulmuyorum.

Amerika Birleşik Devletleri’ndeki halk bilimle ilgili müzecilik ve müzeleri Wisconsin eyaleti örneği çerçevesinde bu şekilde tanıttıktan sonra, Türkiye’de kurulmasını

hedeflediğimiz veya an azından arzu ettiğimiz Halk Bilim Müzeleri konusunda kısa bir değerlendirme yaparak sözlerimi noktalamak istiyorum.

Her şeyden önce şunu belirtmek istiyorum ki, Amerikan Halk Bilim Müze modelini, Türkiye’de tanımak ve bilmek gereklidir, ancak bu modelin birebir taklit edilmesi uygun değildir. Çünkü Türkiye; Türk unsuru üzerine bina edilmiş, Türk insanını temsil eden devleti ve Türk olan kültürel yapısı ise homojen bir toplumsal ve kültürel yapıya sahiptir. Halk bilim müzeciliği bağlamında da bunu çarpıtmak isteyen, “Türkiyeliler kültürleri”nden bahsetmek ve onları sergilemek isteyenler çıkacaktır ve çıkmaktadır, ancak bu tür niyetlere izin verilmemelidir. Amerikan modelinden sergileme teknikleri bakımından yararlanmak mümkündür.

Günümüz Türkiye’si müzecilik çalışmalarında ulaşılan nokta, hiç de küçümsenmemesi gereken bir seviyededir. Osmanlı İmparatorluğu’nun son döneminde başlatılan ve Cumhuriyetle birlikte çeşitlenen ve sayıları artan müzelerimiz, hem yerli, hem de yabancı pek çok ziyaretçinin ilgisini çekmekte ve onları ağırlamaktadır. Bunlar içinde konumuzla ilgili olan müzeler ise “Etnografya Müzeleri”dir. Maalesef ülkemizde en az gelişmiş olan ve an az ziyaret edilen müzeler etnografya müzeleridir. Bu konuda ciddi bir istatistik bilgi veya veriye sahip değilim, ancak gerek İzmir ve gerekse daha başka illerimizde bulunan etnografya müzelerini gezerken gördüğüm manzara ve ziyaretçi sayısı bakımından, etnografya müzeleri pek iç açıcı durumda değildi. Belki Ankara’daki müze bir istisna olabilir, ancak diğer illerdeki etnografya müzelerinin de İzmir’deki müzeden çok farklı bir konumda olduğunu zannetmiyorum. Bizim bu konudaki düşünce ve teklifimiz bu müzelerin adını ve sergileme tekniklerini değiştirmek. Her şeyden önce “etnografya” kelimesi Türk insanı tarafından anlamı tam olarak anlaşılmış bir kelime değildir. Bu müzelerin adını “Halk Bilim Müzesi” adıyla değiştirmenin daha uygun olacağını sanıyorum. İkinci ve daha önemli olan ise, bu müzelerde neleri ve nasıl sergilediğimizle ilgilidir. Bu müzelerdeki sergileme ve mekan kullanma anlayışını aşağıda teklif edeceğimiz hususlara göre düzenlersek ciddi bir gelişme yaratılabileceğine inanıyoruz.

“Türk Halk Bilimi Müzeleri”ne dönüştürülecek bu müzeler bölgesel ve yöresel halk bilgisi yaratmalarına dayandırılmalıdır. Ancak bu noktada, sadece köye ve kırsal kesime ait yaratmaların sergilendiği müzecilik anlayışı veya köylü müzeleri şeklinde bir sergi anlayışından kaçınılmalı, çağdaş halk bilim yaklaşımlarının iddia ettiği gibi, hem kırsal hem de kent kesiminde mevcut olan halk bilgisi yaratmalarının sergilendiği, yaşandığı ve yaşatıldığı canlı mekanlar şeklinde düzenleme yapılmalıdır.

Türk halk bilim müzeciliği bir tür eser dondurma mekanları, cansız bazı el sanatları ürünlerinin renklerini ve dokularını kaybetmeye bırakıldıkları bir tür mezar yerleri anlayışından uzaklaşan, halk bilgisi yaratmalarının canlı olarak sergilendiği; birey, toplum ve eşya; sanatçı ve sanat eseri birlikteliği düşüncesi etrafında yoğunlaşan, sadece seyredilen değil, aynı zamanda yöresi, sanatçısı ve toplumu hakkında bilgi edinilen, canlı gösterimlerle her zaman ziyaretçi çekebilen nitelikte mekanlar olarak düzenlenmelidir.

Sonuç olarak; Türkiye’de halk bilim müzeleri kurulmalı ve bu müzeler, mevcut etnografya müzelerinin ad ve sergileme şekli ve anlayışının yeniden düzenlenmesi üzerine bina edilmelidir. Kurulacak olan Türk halk bilim müzelerinde, sadece geçmiş yüzyıllardaki hayata ait el sanatları ürünleri ve kırsal kesime ait halk yaratmaları değil, günümüz Türk insanının sözlü, görsel ve maddi halk bilgisi alanlarında yarattığı ürünler, hem kırsal hem de kent kesiminden örneklerle sergilenmelidir. Kurulacak olan müzeler sadece donuk eserlerin sergilendiği mekanlar olarak düzenlenmemeli; yaşayan, yaşatılan, tecrübe edilebilen ve gerçek anlamda yaşayarak bilgi edinilen mekanlar şeklinde düzenlenmelidir.